

Jan Karstein Henriksen Norsk Landbruksrådgiving Agder

Status og arbeid i feltene:

Bildet nedenfor er tatt 8/8 – 22 og viser bra stelt økologisk jordbærfelt med Sonata hos Brit Mjåland i Lindesnes. Legg merke til at tunnelplasten er tatt ned, renlukt for ugras i radene og fint kortklippet mellom radene som sikrer god luftsirkulasjon i feltet og godt med lys til plantene.

- **Utvikling og status:** Alle jordbærfelt på Sørlandet er nå ferdigplukket. De fleste felt ellers i landet er også ferdig plukket.
- **Værmelding:** Frem til og med mandag 15/8 blir det sol med dagtemperatur 20 – 25 grader og moderat vind. Videre går temperaturen noe ned og med noe nedbør.
- **Vanningsbehov og vanning:** Det er fra nå vanningsbehov igjen på Sørlandet på alle jordarter. Vannforbruket i vær med 20 - 22 grader dagtemperatur vil med bra plantebestand etter høsting være ca 5 mm per dag som tilsier vannbehov på 5 liter per meter plastrad hver dag. Med dryppslange med kapasitet 4 liter per time per meter rad tilsvarer det 2,5 time vanning annenhver dag. Med dryppslange med kapasitet 1,25 liter per time per meter rad tilsvarer det 4 timer vanning per dag. Andre kapasiteter må regnes om så plantene får tilsvarende vannmengde per meter rad. Både for lite og for mye vann gir problem. Sjekk jorda di rundt plantene ved å ta noe jord oppi hånda og klemme sammen. Da skal jorda holde sammen i en klump uten at den smuldrer for mye (for tørt) og en skal heller ikke kunne klemme ut fritt vann av jorda (for mye).

- **Sjekkliste etter avsluttet høsting:** Plasten på tunnelene må av, vanne etter behov, fortsette jevnlig med Thiovit mot meldugg, klippe mellom radene, luke i radene, gi jern til de sortene som trenger det og pass på å få tatt bladprøve 15 – 25/8. Se detaljer nedenfor.
- **OBS-OBS: Bladprøve må tas av feltet 15 – 25.august:** I alle felt med økologiske jordbær bør det tas bladprøve for næringsanalyse om høsten. Hovedregelen er at bare når bladanalyseresultat dokumenterer at det fins mangel, er det mulighet for å kunne tilføre mikronæringsstoff i økologiske jordbær. Slik bladanalyse skal tas i perioden 15/8 – 25/8 og **prøven må tas ut før en gir høstgjødsling**. 1 prøve må være fra en og samme sort i feltet og består av 40 hele fullt utvikla trekopla jordbærblad med ca 10 cm stilk. Prøven tas ut og tørkes straks etter uttak ved ca 60 – 80 grader. Prøven sendes inn til laboratorium for analyse. Få din rådgiver til å hjelpe deg. Prøveresultatene sammenlignes med optimalverdier og gir således grunnlag for tiltak med gjødsling og mikronæring i feltene både nå i høst og til våren.

➤ **Arbeid i feltene etter høsting:**

➤ **Tiltak etter avsluttet høsting:**

- **Ta ned tunnelplasten så snart som mulig etter avsluttet plukking.** Frilandsforhold gir mindre meldugg og mindre press og formering av midd. I tillegg får vi full vanningsnytte av eventuell nedbør.
- **Pass på at plantene får vanning også etter høsting.** Vanningsbehovet er mindre enn under høsting og vil nå om sommeren være på max 5 mm pr dag i varmt vær.
- **Ugras:**
 - Straks etter høsting bør ugras og utløpere mellom radene klippes vekk. Gjenta dette med jevne mellomrom etter behov. Lite ugras mellom radene sikrer god luftsirkulasjon i feltene og sikrer også at krypende ugras ikke kryper oppi og etablerer seg i plantehullene.
 - Luk ugras i plantehullene i radene.
- **Gjødsling med jern:**

Rett etter høsting og 3 – 4 uker senere må det gis jern igjen til alle felt med sortene Sonata, Sonsation, Faith, Flair og Saga som er svake for jernmangel:

 - Enten bladgjødsling med 100 ml Ferritrac i 25 liter pr dekar. NB: Kan ikke blandes med Thiovit.
 - Eller gi 200 g Rexolin X60/ 1000 meter rad i dryppvanninga. Rexolin X60 må ikke blandes med andre flytende økologiske gjødselslag.
- **Sprøytinger mot meldugg med Thiovit må fortsette i alle felt etter avsluttet høsting.** Meldugg angriper blad, knopper, blomster og kart som er under danning og tidlig i utvikling. Gjennom en lang høstesesong i plasttunnel har melduggpresset økt og det er normalt mye meldugg på bladene etter avsluttet høsting. Meldugg på eldre blad kan smitte over på blad som dannes utover høsten. Varme tørre dager og netter med

nattedogg utover sommeren og høsten er også forhold som gir mye meldugg. I tillegg vil mye melduggsmitte om høsten gi mer overvintrende meldugg og større smittepress igjen neste vår. Derfor er det jevnlig behov for melduggbekjempelse også etter avsluttet høsting. Det beste og mest aktuelle midlet Thiovit kan også brukes jevnlig etter avsluttet høsting. Thiovit gir ikke fare for resistensutvikling. Hver gang du sprøyter bør det blandes 600 g Thiovit/100 liter vann. I blomstring og etter høsting får vi mye bedre sprøyteeffekt med jordbæradsprøyte siden Thiovit er et kontaktmiddel som bare virker der det treffer. Kjøre på minimum 5 bar trykk og med kjørefart 4 km/time. Temperatur ved sprøyting bør være 5 – 20 grader. Gjenta melduggsprøytingen med 10 – 12 dagers mellomrom videre helt til cirka midt i september, kortest intervall i melduggsvake sorter og når det er varmt og tørt, største intervall i melduggsterke sorter og ved mye regn og kjølig vær. Thiovit kan blandes med ett av gjødslingsmidlene Bortrac, Zintrac og Mantrac ved behov. Thiovit kan ikke blandes med jernpreparatet Ferritrac.

- **Gjødsling etter avsluttet høsting:** Dersom plantene er svake ved avsluttende høsting, så kan det straks etter avsluttet høsting gis gjødsling i dryppvannings-anlegget med ca 12 liter Biorg N 7 – 2 – 1 eller Pioner Complete 6 - 1 – 3 pr 1000 meter drypprad. Hvis plantene er i ok kondisjon etter avsluttet høsting, så skal det ikke gis næring med pelletert økologisk gjødsel før sist i august. Detaljer om dette kommer i neste skriv.

Jordbær – tips etter nyplanting nå i sommer

- **Sommerplanting av småplanter - dekking med duk om høsten:** Ved planting sist i juli eller begynnelsen av august, så må plantene ha frilandsforhold i 7 – 10 dager etter planting og frem til dagtemperaturen faller under 20 grader. Fra dagtemperaturen videre er under 20 grader og ut hele høsten må plantene være under ett lag fiberduk hele døgnet for at de skal bli store nok og gi mest mulig blomsterknoppdanning når lys- og temperaturforhold er optimale i september. Plantene skal ikke ha tunnelplast på høsten i planteåret.
- **Vanning til småplantene:** Straks etter planting og frem til de har bra rotutvikling i den nye jorda, så må plantene ha vanning (enten som regn eller vanning) ovenfra hver eneste dag i 10 – 14 dager. Dette er særlig viktig ved planting av produksjonsklare importplanter. Særlig i tørt vær med sol og vind er det viktig å gi vann flere ganger til dagen ellers kan uttørkingen og avlingsnedgangen bli katastrofal. Vanning via dryppvanningsanlegget virker ikke før plantene har egne nye aktive røtter noen uker etter planting.
- **Meldugg:** Nye små planter er voldsomt utsatt for melduggangrep etter planting og utover høsten. Straks etter planting må det sprøytes med Thiovit. Følg oppskriften med melduggbehandling som er beskrevet under tiltak i etablerte felt etter høsting.